

Motion till riksdagen 2012/13:K288

av **Nina Lundström (FP)**

Barns rätt till nationellt minoritetsspråk

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra möjligheterna för barn som tillhör en nationell minoritet att tillägna sig sitt minoritetsspråk.

Motivering

År 2000 ratificerade Sverige de två centrala folkrättsliga dokumenten om minoritetspolitik: Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. Det innebär att Sverige slutligen erkände sina nationella minoriteter och deras språk, men det betydde också ett åtagande att värna om minoriteternas och minoritetsspråkens fortlevnad. Av de fem nationella minoritetsspråken är finskan det största språket.

Europarådet har i sin granskning av efterlevnaden av ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk, konstaterat att utbildning i och på minoritetsspråk är av grundläggande betydelse för att främja minoritetsspråkens bevarande. Europarådets ministerråd har också vid flera tillfällen uppmanat Sverige att omgående vidta åtgärder för att öka kvaliteten i och tillgången till modersmålsundervisning och att möjliggöra tvåspråkig undervisning.

Den svenska regeringen har gjort betydande insatser för att förstärka insatserna för de nationella minoriteterna genom både lagstiftning och budgetförstärkningar. Tillgängligheten till språkundervisning har förstärkts på olika sätt.

Under 2009 presenterades en ny minoritetspolitisk strategi med åtgärder för att stärka de nationella minoriteternas rättigheter. De nationella minori-

Fel! Okänt namn på

ternas egenmakt och inflytande ska stärkas och främja bevarandet av de nationella minoritetsspråken.

För att barn och unga som tillhör nationella minoriteter ska kunna tillägna sig tillräckliga läs- och skrivkunskaper i sitt minoritetsspråk och så småningom kunna föra språket vidare till nästa generation, behöver ytterligare hinder ses över. Inom de utvidgade förvaltningsområdena för samiska, finska och meänkieli växer i dag enskilda familjers intresse för att kunna stödja barnens språkutveckling i minoritetsspråket. I en del familjer har dock språkbytesprocessen gått så långt att föräldrarna själva kan sakna förutsättningar att stödja barnens fortsatta språkutveckling. Det finns tecken på att barn förvägras rätten till språkundervisning om det saknar så kallade grundläggande kunskaper i minoritetsspråket. Denna utveckling är oroande då revitaliseringen av kunskaper i minoritetsspråk på så sätt kan komma att hämmas. Utvecklingen bör följas upp och regelverket bör i förekommande fall ses över i syfte att inte utestänga barn och ungdomar vad gäller möjlighet till undervisning i nationellt minoritetsspråk. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Förskolans och skolans roll blir genom föräldrarnas språkbytesprocess än viktigare för möjligheten att tillägna sig minoritetsspråk. En revitalisering av språkkunskaper kan ske om tillgängligheten till undervisning säkras av samhället i stort.

Stockholm den 2 oktober 2012

Nina Lundström (FP)